

سرشناسه:	پاکیزه، محمود، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور:	ولایت فقیه و یژه دوره بدو خدمت سربازی مقطع دیپلم و زیر دیپلم / محمود پاکیزه، مسلم شوبکلائی؛ ناظر علمی حجت‌الله رحمانی؛ ویراستار زهره استادحسین؛ تهیه‌کننده پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)؛ [به سفارش] معاونت تربیتی و آموزشی ناجا.
شخصات نشر:	قم: پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)، انتشارات زمزم هدایت، ۱۳۹۷.
شخصات فراهی:	۷۲ ص.
شماره ثبت:	۵۰۰۰ ریال: ۷-۵۷۶-۲۴۶-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی:	بیا
یادداشت:	کتابنامه
موضوع:	ولایت فقیه
موضوع:	Wilayat al-Faqih
شناسه افزوده:	شوبکلائی، مسلم، ۱۳۵۱ -
شناسه افزوده:	رحمانی، حجت‌الله، ۱۳۵۳ -
شناسه افزوده:	پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)، انتشارات زمزم هدایت
شناسه افزوده:	Imam Sadiq Research Institute of Islamic Sciences. Zamzam Hedayat
شناسه افزوده:	پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)
شناسه افزوده:	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، معاونت تربیت و آموزش
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۷ پ ۲۴ و ۸/۸۲۲۳
رده‌بندی دیوینی:	۲۹۷/۴۵
شماره کتابشناسی ملی:	۵۲۱۷۷۸۴

ولایت فقیہ

ویژہ سررہ بدو خدمت سربازی

مقصر دیلم و زیر دیلم

محمود پاکیزہ و مسلم شوہ کلانی

سازمان عقیدتی سیاسی ناجا

معاونت تربیت و آموزش

۱۳۹۷

زنجیر

ر لایت فقیه

تہیہ کنندہ: پژوهشگاہ علوم، ملامی امام صادق (ع)
نویسنده: محمود پاکیزہ و مسلمان شوبکلائی
ناظر علمی: حجت اللہ رحمانی
ناظر سازمانی: حسین کاظم زاده
ناظر نہائی: عزت اللہ معتمد
ویراستار: زہرہ استاد حسین
نمونہ خوان: علی موحدی کیا و واپایش نہائی: عبدالرحمن حیاتی اصل
ناشر: زمزم ہدایت

چاپ: آبنوس ○ نوبت چاپ: اول ○ تاریخ چاپ: ۱۳۹۷
شمارگان: ۱۰۰۰ ○ شابک: ۷-۵۷۶-۲۴۶-۹۶۴-۹۷۸

آدرس ناشر: قم، خیابان دورشہر، نبش کوچہ ۳، پلاک ۸۱
تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۰۷۳۵ - ۰۲۵-۳۷۷۳۰۷۳۵

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۱
درس نخست: مبانی ولایت فقیه.....	۱۳
۱-۱. ضرورت وجود ولایت فقیه.....	۱۳
۲-۱. تعریف ولایت فقیه.....	۱۵
۳-۱. خداشناسی.....	۱۶
۱-۳-۱. مشروعیت قانون در پرتو توحید.....	۱۷
۲-۳-۱. مشروعیت حاکم دینی و رأی مردم در پرتو توحید.....	۱۷
۴-۱. انسان‌شناسی اسلامی.....	۱۸
۵-۱. دین‌شناسی.....	۲۱
۱-۵-۱. جامعیت دین.....	۲۱
۲-۵-۱. کارآمدی دین در اداره جامعه.....	۲۲
درس دوم: ویژگی‌های ولی فقیه.....	
۱-۲. علم و فقاہت.....	۲۵
۲-۲. عدالت و تقوا.....	۲۵
۳-۲. کفایت و کاردانی.....	۲۸
درس سوم: ادله عقلی ولایت فقیه.....	۳۰

۱-۳. قاعده لطف ۳۲

۲-۳. اصل تنزل تدریجی ۳۳

درس چهارم: ادله نقلی ولایت فقیه ۳۶

۱-۴. آیات ۳۶

۱-۱-۴. آیه اولوالأمر ۳۶

۲-۱-۴. آیه اولویت ۳۷

۲-۴. روایات ۳۸

۱-۲-۴. حدیث ائمه اطهار (علیهم السلام) ۳۸

۲-۲-۴. روایات ائمه اطهار (علیهم السلام) ۴۰

۳-۲-۴. روایات ائمه اطهار (علیهم السلام) ۴۰

درس پنجم: شأن و جایگاه ولی فقیه در جامعه اسلامی ۴۳

۱-۵. شئون امامت ۴۳

۲-۵. شئون ولی فقیه ۴۴

۱-۲-۵. مرجعیت دینی، تفسیر قرآنی و کارشناسی احکام الهی ۴۴

۲-۲-۵. زعامت و رهبری و اداره نظام اسلامی ۴۵

۳-۲-۵. قضاوت و اجرای احکام حقوقی و قضایی اسلام ۴۶

۳-۵. جایگاه ولی فقیه ۴۷

درس ششم: وظایف و اختیارات ولی فقیه ۵۰

۱-۶. وظایف ولی فقیه ۵۰

۱-۱-۶. هدایت و رهبری جامعه اسلامی ۵۰

۲-۱-۶. حفاظت و حراست از دین و جامعه اسلامی ۵۲

۲-۶. اختیارات ولی فقیه ۵۲

درس هفتم: حق امام بر امت در نظام اسلامی ۵۷

۱-۷. معرفت به ولی خدا ۵۷

۲-۷. محبت به ولی خدا ۵۸

۵۸	۳-۷. نصرت ولی خدا.....
۶۰	۴-۷. اطاعت از ولی خدا.....
۶۱	۵-۷. نُصح و خیرخواهی برای ولی خدا.....
۶۴	دربس هشتم: حق امت بر امام در نظام اسلامی.....
۶۴	۱-۸. ایستادگی در ادای تکلیف.....
۶۶	۲-۸. حفظ استقلال، کرامت و عزت ملی.....
۶۷	۳-۸. پیدآفرینی، انتقادبخشی.....
۶۹	۴-۸. دفاع از حقوق مردم.....
۷۱	کتابنامه.....

پیشگفتار

یکی از اهداف مهم سازمان عقیدتی - سیاسی ناجا افزایش بصیرت و روزآمد نمودن دانش کارکنان خدوم آن نهاد در حوزه‌های گوناگون عقیدتی و سیاسی است؛ که مسئولیت این امر خطیر بر عهده معاونت تربیت و آموزش سازمان عقیدتی - سیاسی ناجا نهاده شده است. در این راستا معاونت موصوف با بهره‌گیری از کارشناسان، اساتید و اهل فن نسبت به تهیه و تألیف کتب دوره‌های مختلف آموزشی مطابق با سرفصل‌های برنامه‌های تفصیلی مصوب و نیازهای روز کارکنان اقدام نموده و به صورت مستمر در بررسی و بازبینی و روزآمد نمودن مطالب آن اهتمام ورزیده است.

کتاب حاضر نیز برای اجرای دوره‌های بدو خدمت، سربازان مقطع دیپلم و زیر دیپلم با همکاری پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع) و زیر نظر کارشناسان معاونت تربیت و آموزش ساعس ناجا (اداره کل پژوهش و تألیفات آموزشی)، چاپ و انتشار یافته است. امید است صاحب‌نظران، محققان و مسئولان محترم، دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود را به منظور رفع نقایص و کاستی‌های احتمالی و تکمیل محتوای اثر حاضر، به این معاونت منعکس نمایند تا پس از بررسی مورد استفاده قرار گیرد.

سازمان عقیدتی سیاسی ناجا

معاونت تربیت و آموزش

۱۳۹۷

مقدمه

در جامعه اسلامی ولایت فرد و جامعه به سوی یکتاپرستی و ولایت‌مداری است. تسلیم محض پیامبر ﷺ و اهل بیت ﷺ از رموز اصلی تحقق توحید و رسیدن به مقام عبودیت است. این امر حاصل می‌گردد جز از آزمون‌های الهی، که پیوسته، در عصر حضور و غیبت، بندگان خود را می‌آزماید. آن‌گاه، بندگان را بخلص و جامعه خداپاور به هدایت ولی خدا از آزمون‌ها سرافراز بیرون می‌آیند و سماع حریم ولایت می‌انند.

تحقق جامعه مطلوب سعادت‌مند و سعادتمند و پیروی از اسلام ناب است و ستون خیمه اسلام ولایت است. با ولایت است که انسان‌های دینی باقی می‌مانند و ندای دینداری و فریاد رستگاری، که اسلام ناب برآورده است، به جهان مخابره می‌شود. هدایت اسلامی و تحقق شریعت و اجرای احکام اسلامی جز با محوریت ولایت و در پرتو نظامی مقتدر و هماهنگ با جهان‌بینی اسلامی، که ولی خدا راهبری‌اش را به دست گرفته است، ممکن نیست. ولایت فقیه به معنای حاکمیت مجتهد جامع‌الشرایط در عصر غیبت است. شعبه‌ای از ولایت پیشوایان معصوم ﷺ، که همان ولایت رسول‌الله ﷺ می‌باشد.

ولی فقیه، در عصر غیبت، قطب‌نما و هادی جامعه در گذر از دسیسه‌های پیچیده غبارآلودگی فتنه دشمن است. جامعه در گذار از فتنه، بهره‌مند از راهبردهای ولی فقیه، دچار کژراهه‌ها و بحران‌های اجتماعی نمی‌شود و در تاریکی راه به برکت وجود ولا مسیر را گم نمی‌کند. این ولی فقیه است که با انگشت اشاره خود مردم را از کژراهه می‌رهاند. با رهنمودهای ولی فقیه است که می‌توان از گرداب فتنه عبور کرد و از بحران‌ها به سلامت گذشت.

آنچه پیش روی شماست درس‌هایی است در تبیین ولایت فقیه و شرایط، ویژگی‌ها و اختیارات ولی فقیه و نحوه ارتباط درست مردم با ولی فقیه و بالعکس که به صورت منسجم و با قلمی روان تنظیم شده است.

این متن به سفارش معاونت تربیت و آموزش عقیدتی - سیاسی ساعس ناجا برای آموزش ربابان وظیفه تهیه شده است. بر خود فرض می‌دانیم از همه دست‌اندرکاران تدوین و تنظیم این متن، از جمله نویسندگان و ناظر علمی تشکر می‌کنیم. و امید است این متن، راهنمای مناسب برای تدریس این فصل از عقاید اسلامی باشد.

در پایان از همه اساتید و مربیان و مدیران آموزش و نیز از فراگیران محترم تقاضا می‌شود پیشنهادهای خود را برای بهبود متن به رایانامه مرکز متون آموزشی به نشانی arkazimoon@gmail.com ارسال کنند تا در چاپ‌های بعدی از آن‌ها استفاده شود.

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)